

Napirenden

A kenyér és a péksütemény

További automatizálás — A pazarlás ellen

A minőség javítására összpontosítják az anyagi-műszaki erőket a sütőiparban, egész sor nagyüzemben korszerű gépek, eljárások alkalmazására tértek át, s ezekkel már a korábbinál jobb minőségű kenyeret és péksüteményt készítettek — állapították meg kedden a MÉM-ben rendezett országos sütőipari tanácskozáson.

A kenyérgyárakban 27 nagy teljesítményű gépsor működik, ezekkel készítik az országosan forgalomba hozott kenyér 15 százalékát. 1980. végéig további két ilyen automata berendezést adnak át. Az óránként ezer

tonna kenyeret gyártó vonalakon egyenletes minőségű árut készítenek. A fogyasztók elégedettek egyebek között a budapesti Százados úti üzem termékével, de jó véleményekkel vannak a pécsiek és a miskolciak is az automata által sült kenyérről. Megkezdtek a péksütemények gyártásának korszerűsítését. Ennek keretében az NDK-ból importált gép tette lehetővé a mind keresettebb sió-zsemle gyártását. Ebből a termékből idén már 4–5 félélt hoznak forgalomba a balatoni szezonban.

Szó esett a tanácskozáson a kenyérpazarlásról, amely évente több száz millió forint kárt okoz. Az iparszakemberei ezért erőteljes fejlesztési munkával fokozatosan elterjesztik az igen jól bevált citopános kenyérgyártási technológiát. Ez az anyag jól helyettesíti a kovászt és az eddiginél sokkal tovább elálló, jó minőségű kenyér süthető vele. Az ipar a pazarlás megelőzésére tovább fokozza az egykilós vagy az annál kisebb súlyú kenyerek áránját. (MTI)

Vadvizország szomszédjában

Két vízügyi igazgatóság a halprogramért

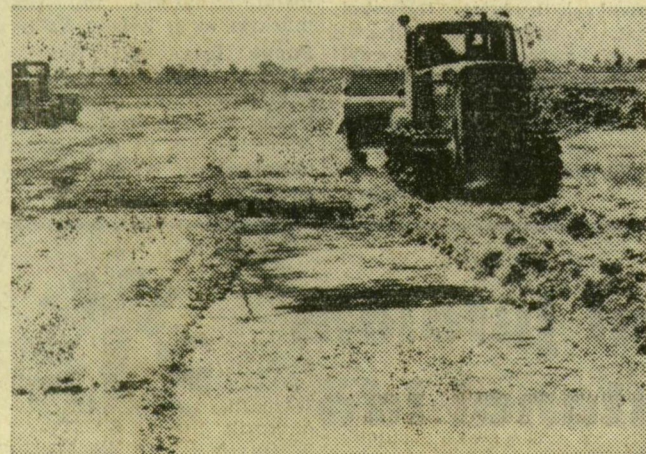
Pár éve azt ígérték, lesz hal Magyarországon, ám a halprogramnak hirdetett akció — amelyben haltenyésztési, tartási, értékesítési és feldolgozási intézkedések, beruházások szerepelnek — mint valami szárazra vetett potyka, maga is vergődik. Országosan kevés a hal, és magyarázatként az objektív okok között aligha állna meg egyedül a helyét, hogy ami van, azt is külföldre viszik... Van is, exportálunk is, de végül is úgy kéne itt-hon vállalnunk, hogy országhatáron túlra is vihesünk a pikkelyes jószágokból.

Program, nem program, nevezzük bármi néven, csak jó hír, ha épül egy halastó. Szeged határában a fáradszatólan ornitológus kutató által Vadvizországnak keresztelt, s Homoki Nagy István filmjében megénekelte Fehér-tó szomszédságában bulldózerek marják a földet, s alig észrevehetően, de délibábtól remegő legelő fölé vékonyka sávként magasodva gyűlik a csontkemény szilki göröngy. A fekete kontúrok a fákat jelzik. Tó épül...

Gyulai földgyaluk, szegedi szkréperék. Ez jelenti a terméketlen sovány legelő feltérésére szövetkezett munkabrigádok mindennapjait. Két vízügyi igazgatóság vállalta azt a nagyszabású földmunkát, amelyet a halprogram megvalósítása érdekében indított egy új társulás. Három gazdaság szövetkezett Szegeden, hogy az amúgy szűkös halértékesítés gyenge mutatóit javítsa. A sándorfalvi Magyar-Lengyel Barátság, a szegedi Felszabadulás Termelőszövetkezet és a Szegedi Állami Gazdaság 110 millió forintos beruházással létesít egy félezer, egészen pontosan 576 hektáros halastavat. A tervek szerint a haltelepítés, az európai halastavi rendszerekben szokásos ponty- és növényevő fajok döntő többségű összetételben valósul meg.

Ha most odatévedne a fehértói csatorna partjára egy turistacsoport, s az idegenvezetőnek mesélnie kellene, bizonyára így vágná ki magát: Figyelem! Ez a tó nem tó. Többnyire aztán aligha futná a mondókájából, mert a szüntelenül köröző földmunkagépek dübörgése és a nyomokban felszálló por befójtaná a szót. Legfeljebb azt kérdezhették a pokolimelig fülkéből kimosolygó fiatalembertől: ez a gyalu gyulai?

— Az bizony — feleli, most már nem a képzelt idegenvezető kérdése a fiatal, mokány gépkezelő, Deli István. — Lakhelye?

Gép építi az új halastavat

— Okány.
— Milyen?
— Békés megyei község. Onnan jöttem. A gyulai víz-ügytől. Körösvidéki Vízügyi Igazgatóság, vagy ha tetszik, KÖVIZIG. Ott dolgozom 1973 óta. Akkoriban kotrógépen kezdtem, de voltam már lánctalpas traktoron. Vezettem DT-54-est, DT-75-öst.

— Okány, Gyula, Szeged. Milyen ez a vándorélet?
— Szeretem.
— Szóval jól!
— Meg lehet szokni. Ott-honunk a jakókocsi, amelyben amúgy mindenünk megvan.

— Távol a várostól...
— Távol, az igaz, úgy is mondom, hogy itt a prérin, a tűző napon aszalodunk, de az is tény, hogy be lehet azért rucanni Szegedre.
— Ismeri?
— Nem túlságosan. Sok időnk nincs ám ilyen munka mellett.

Hogy milyen munka, azt Nagy Lajos építésvezető mondja el.

— Tekintélyes beruházás, amelyen nekünk, építőknak 153 ezer köbméter földet kell megmozgatnunk a szegedi Alsóközvidéki Vízügyi Igazgatóság dolgozóival közösen vállalt feladat szerint.
— Hányan jöttek?
— Mi, gyulaiak harmincan, ami azt jelenti, hogy tizen-

egy nagy teljesítményű földmunkagépet tudunk üzemeltetni, váltott műszakban.
— Délelőtt — délután?
— Éjjel-nappal.
— Milyen munkarend szerint?

— Heti hazautazással. Hétfőn, szerdán, pénteken van munkásszállítás, ezek szerint kétszer jut haza a dolgozó egy héten.
— Milyen a szegedi-gyulai együttműködés?
— Csak jól mondhatok eddig — bár most kezdtük a munkát. Ok gondoskodnak az ellátásunkról, ebben benne értek az üzemanyagtól a meleg ételig mindent...

Felbűg egy földnyeső szkréper motorja, félbeszakítja a beszélgetést. A műszakváltást jelzi. A hatalmas acéljóság nekiruszkodik a félighántolt legelőnek.

— Most humuszolnak. Ez azt jelenti, hogy lenyesik a termőréteget.
— Amelyik nem termett.
— Nem nagyon. Szikes volt. Értéktelen föld.

Szikes legelőn halastó. Ez a földhasznosítás elveinek is megfelel, gondolom, s megakad az út szélén biciklire támaszkodó két bámszokdón, horgászbot a vállukon. Várakoznak. Jól van fiúk, fő az optimizmus, de ezért a vizek sem csodavetők. A halastó 1981-ben épül meg. Igriczi Zsigmond

Import helyett hazai

Átalakították a technológiát a Komárom megyei Ipari Melléktermék-feldolgozó Vállalat tatabányai műanyagüzemében, hogy az import alapanyagot hazaival helyettesíthessék. Mostanáig külföldről vásárolt polietilénből készítették a gyógyszer-ek, a mosószerek és a különféle más vegyianyagok tárolására alkalmas flakonokat, kannákat. A polietilént mind

nehézebb volt beszerezni, mert a világpiaci ára ugrás-szerűen emelkedett. Ez késztette arra a vállalatot, hogy hazai alapanyag után nézzenek. Végül is a Tiszai Vegyi kombinát egyik terméke, a polipropilén bevezetésére dolgoztak ki új technológiát. Az áttétel nem volt egyszerű, mert a hazai polipropilén feldolgozásához magasabb hőmérsékletre van szükség, s

Közigazgatás korszerűbben

A korszerű nyelvhasználatunkban annyira mindennapivá vált, s megszokottá, mint nyáron a napsütés. Azt hiszem, a korszerű, a jobb udvarias kifejezése. Mert igényeljük a korszerűbb oktatást, korszerűbb kereskedelmet, a korszerűbb futballt és nem utolsósorban a korszerű közigazgatást. A jelzöt legszívesebben akkor alkalmazzuk, amikor más akarunk, mint tegnap, ami körülményeinkhez méltóbb, alkalmazkodóbb. Mióta hirdetjük, le a bürokráciával, az állampolgár minél gyorsabban le tudja bonyolítani ügyét... Ilyen és ehhez hasonló jelszavak tucat-szám születtek és keletkeznek ma is. Igaz, a másik oldalon sincs állóvíz — korszerűsödik a közigazgatás.

Amikor valaki ezt hallja, biztosan medítél azon, végül is mire gondoljon. Hogy kevesebb ügyben kell felkeresni a hivatalt, vagy ezentúl nem kell annyit mérgeződni valamilyen okmány kiállításával, mert az világosabb, egyszerűbb, könnyen áttekinthető, megérthető, vagy... Egyszerűsre nagyon nehéz lenne a korszerűség ismérveit felsorolni, ezért talán azzal kezdeném, amire kevesebben gondolnak — a közigazgatás gépesítésével.

A tudomány és a technikai forradalom eszközei szép lassan meghonosodnak a helyi és megyei tanácsoknál. Erre a területre nem volt gyors betörés, éveken át kísérleteztek az ország minden táján. Például Balassagyarmaton arra voltak kíváncsiak, az ügyintézés mennyivel lesz gyorsabb és pontosabb, ha peremlyukártyán dolgozzák fel az adatokat. Bács megyében mikrofilmekkel oldották meg az irattári elhelyezést, a film kevesebb helyet foglal el, mint az akta. Szegeden — ezt már évek óta tudjuk — a lakáselosztásnál segítene a számítógépek, s mikrofilmre rögzítik az anyakönyvek másolatait. Vas megyében azt vizsgálták, a párhuzamos nyilvántartásokat hogyan kell megszüntetni, melyik területen a legtöbb. Kecskeméten a számítógépeket elsősorban az ingatlan nyilvántartásánál használják.

A számítógépek egyre nagyobb teret kapnak az ügyintézésben és a kísérleti szakasz után hamarosan nagy számban terjednek el. Zala megyében a tanács és az egyik szakközépiskola együttműködési megállapodást kötött. Az iskola megtanítja a fiatalokat a programozásra, a tanács pedig elhelyezi őket az apparátusban. A gépek meghonosításában — a tanácsi munkánál — elsősorban az a gond, hogy a tanácsok és a programozókat gyártó vállalatok még egymás igényeit pontosan nem ismerik. Annyi azonban bizonyos máris, hogy az új eszközök új módszert és munkástílust követelnek. A gépek önmagukban semmit sem oldanak meg. A tanácsok csak akkor látják hasznát a számítástechnikának, ha okosan, túlzás nélkül használják. Nem feltétlenül szükséges, hogy egy háromrezer lakosú község a tanácsi munkában is a számítástechnika legkorszerűbb eljárásait alkalmazza. De az se lenne hasznos, ha gépe lenne egy városi tanács minden osztályának.

Nemrég, egy országos tanácskozáson, e témát halgatva és vitatva, éppen az ragadta meg mindenki figyelmét, hogy a modern eszközök meghonosításánál még nagyobb szükség lesz a tanácsok együttműködésére. Mert csak így lehet jól kihasználni a gépeket, és így nem lesz mérgező a ügyintézés.

És milyen legyen a munkástílus? Hiszen a korszerűségnek fontos tartozéka ez. Hosszú eredménylistát adhatnak közre, hogy a tanácstörvény megszületése óta mi

minden történt. Nem vitás, az ügyintézés közelebb került a lakossághoz, egyszerűbb lett és egyre inkább okot ad a közmelegedésre. Az elmúlt öt év felmérései bizonyítják: 4–5 százalék helyett egy-két százalékra csökkent a fellebbezések aránya a tanácsoknál. Magyarázható ez az eredmény a nagyobb önállósággal, a lekerült hatáskörökkel, mert így a körülményeket alaposan ismerve, helyben olyan döntéseket hozhatnak, amelyeket az állampolgárok igazságosnak éreznek. Az országos irányítószervek továbbra is vizsgálják, hogy milyen hatáskörök lehet leadni. Például július 1-től megváltozik a mezőgazdasági üzemek irányítása, s a gazdálkodó szervek önállósága tovább növekszik.

A szervezeti egyszerűsítés a közigazgatás területi fejlesztésének mérőföldköve. Szinte példaszzerűen tanulmányozható a nagyközségi közös tanácsok esetében. (Az elmúlt években Csongrád megyében is több közös tanács jött létre.) Nemcsak a gazdasági haszna a feltűnő ennek az átszervezésnek, tudniillik a közös erőforrás jelentősebb, nagyobb célok megvalósítására alkalmas. Hanem figyelembe kell venni, hogy az új-járszervezt közös tanácsi apparátus már kvalifikáltabb és a lakosság ügyei intézésénél érző a magasabb szakmai színvonalat. A tanácsok társulását követve, a községek költségvetési üzei is összefognak, hogy a helybeliek megelégedésére a szolgáltatásokat és az ellátást javítsák. Jó példa erre Mórahalom, ahol több község is hozzájárult a költségvetési üzem alapításához.

A közigazgatási határok nem lehetnek akadályai a gazdaságosságnak, a lakossági ellátás javításának. Jól megmutatkozik a fejlődés a város környéki községek esetében is. Jelenti ez a területfejlesztés újabb szakaszát, mert a városok jobban számba veszik vonzáskörzetük erőforrásait, több segítséget nyújtanak a szolgáltatás javításától kezdve, az ellátás gondosabb megszervezéséig.

Az élet azonban nemcsak örömmámor és diadalmenet, a nap nem egyformán süt minden oldalra. Mert az állampolgár még mindig sokat zsörtölődik azon, hogy sok a szabály, rendelet, nem tudja, melyik paragrafust vegye figyelembe. Orvos ismerősöm például azon bosszankodik, miért írja elő jogszabály, hogy mi legyen az orvosi táskában. Mert egészen mást tesz bele, ha új beteghez megy, vagy akkor, ha csak injekciót ad be. Persze, nekem hiába mondja. A profi hivatalnok is úgy van, mint orvos ismerősöm. Ő is azt állítja, túlszabályozott az életünk, s annak hatása már a szabálytalansággal is felér. Évek óta panaszkodik a jogszabály. A Minisztertanács Tanácsai Hivatalának tájékoztatójából tudom, évente 1000–1100 paragrafus jelenik meg. Egy megye tanácsi apparátusa körülbelül háromezer utasítást kap feleltes hatóságától évente. Ember legyen a talpán, aki ilyen dzsungelben el tud igazodni.

Ezen a téren is úgy várják a korszerűsítést a szakemberek, mint a gazdasági nyári aszálykor az esőt. Biztatónak tűnik, hogy a minisztériumok egységes keretbe foglalják majd jogszabályait, hogy a jövőben a jogalkotásnál még inkább figyelembe veszik a gyakorlati szakemberek véleményét, hogy... — ez a téma szinte kimeríthetetlen. Az egészről az állampolgár legtöbbször csak annyit vesz észre; ügyét, gondját udvariasan, pontosan és gyorsan megoldották. Vagy ha nem — akkor még többet kell beszélni a korszerűségről, közérthetőbben a minőségi munkáról.

Halász Miklós

Bőrdíszműipari modellkiállítás

Tizenkét bőripari vállalat, kedden nyílt egyhetes tanácsai és szövetkezeti üzem, valamint az ország legnagyobb műbörgyára, a Graboplast, több száz bőrdíszműipari terméket mutat be a belkereskedelmi szakembereknek, a külföldi vásárlóknak és a nagyközönségnek a

kedden nyílt egyhetes modellkiállítás. Az évenként megrendezésre kerülő, országos bőrdíszműipari modellkiállítást a bőripari tudományos egyesület a TIT Bocskay úti stúdiójában szervezte meg. Női, bőrből készült divattáskákat mutat be a Szegedi Bőrdíszműipari Isz is.

A bemutatón egyebek között női táskák, aktatáskák, bőrdöngők, övek és más díszműárak láthatók, a legújabb divatirányzatnak megfelelően többségük bőr, illetve műbőr alapanyagból készült. Különösen sok a velúr és a színbőr kombinációjú termék. Valamennyi bemutatott divatcikk nagy sorozatban gyártható, a vállalatok a belkereskedelem igényeitől függően hozzák az új-készleteket, részben már az idén. (MTI)

NDK-kitüntetés magyar vasutasoknak

Az NDK budapesti nagykövetségén a magyar közlekedés vezetőinek, képviselőinek részvételével kedden ünnepségen emlékeztek meg az NDK vasutas és közlekedési dolgozók napjáról. Wolfgang Richter nagykövetségi tanácsos méltatta a két ország közlekedési dolgozói jó együttműködésének eredményeit.

Az NDK közlekedési dolgozóinak ünnepi alkalmából Ottó Arndt közlekedési miniszter kitüntetések adományozott a két ország közlekedési együttműködésének fejlesztésében, a nemzetközi forgalomból adódó közös feladatok végrehajtásában kitűnt magyar személyeknek. A kitüntetések a miniszter nevében Dieter Zibelius, az NDK nagykövetségének ideiglenes ügyvivője adta át. (MTI)